

Det kgl. Landhusholdningsselskabs Generalforsamling.

Den 17. December 1895.

Præsidenten, Kammerherre Castenschiold aabnede Generalforsamlingen med at meddele Udfaldet af de foretagne Valg:

Til Præsident var gjenvalgt Capitain J. C. la Cour med 155 St.

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet vare valgte ved almindelig Stemmegivning:

Professor Segelcke med 160 St., Inspektør Feilberg med 159 St., Kammerherre, Baron Wedell-Wedellsborg og Godsejer Bech med 157 St., Kammerherre O. Scavenius med 152 St. og Etatsraad Nygaard med 66 St.

De 5 førstnævnte Valg ere Gjenvalg, medens Etatsraad Nygaard, der tidligere havde Sæde i Bestyrelsesraadet blandt Landboforeningernes Repræsentanter, er valgt i Stedet for Lehns greve Wedell-Wedellsborg, der forrige Aar valgtes til Præsident.

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet ere valgte af Landboforeningerne:

for Hjørring	Amt:	Direktør M. Nielsen, Hjørring.
— Thisted	—	Forpagter A. Sørensen, Irup.
— Aalborg	—	Godsejer Ahlmann, Langbolt.
— Odense	—	Propr. Jensen, Skrillingegaard.
— Holbæk	—	Gaardejer P. Sams, Svendsbjerg.
— Frederiksborg	—	Propr. G. E. Grüner, Hegnsholt.
— Sorø	—	Kmhrr. S. Barner, Eskildstrup.
— Viborg	—	Propr. H. J. Hansen, Marsvinlund.

De 4 førstnævnte Valg ere Gjenvalg. Gaardejer Sams og Proprietær Grüner ere valgte i Stedet for henholdsvis Etatsraad Nygaard, Sæbygaard, og Propr. V. Barner, Mørdrupgaard, medens Kammerherre Barner og Proprietær

Hansen ere valgte i Stedet for de to afdøde Medlemmer af Bestyrelsesraadet: Godsejer P. de Neergaard og Propr. Lundsgaard, der havde endnu henholdsvis ét og 2 Aar at fungere i.

Til Revisor er gjenvalgt Grosserer P. Rützou med 104 St., og til Medlem af Bestyrelsen for »Fond til Landmænds Uddannelse« er ligeledes gjenvalgt Inspektør Feilberg med 106 St.

Til Medlem af Belønningsudvalget har Bestyrelsesraadet gjenvalgt Inspektør Leegaard og til Medlem af Bogudvalget Forpagter Bokelmann.

Efter at Præsidenten i faa Ord havde mindet om det Tab, Bestyrelsesraadet havde lidt i Aarets Løb ved Godsejer de Neergaards og Propr. Lundsgaards dødelige Afgang, samt mindet om, at Proprietær Heide, der i tidligere Tid havde været Medlem af Bestyrelsesraadet og taget virksom Del i dets Arbejder, ogsaa var afgaaet ved Døden, gaves Ordet til

Capitain la Cour, som følte sig opfordret til at takke de Herrer, der havde givet ham deres Stemme, for den Tillid, de derved havde vist ham; han vilde tillade sig deri at se i alt Fald en delvis Godkjendelse af den Virksomhed, han har den Ære og Glæde at udføre i Landhusholdningsselskabets Tjeneste, samt en Opmuntring til at fortsætte ad samme Vej som hidtil. At det Arbejde, der udføres, ganske naturlig og ikke mindst i disse for Landbruget trykkende Tider, fremkalder Kritik i betydeligt Maal, behøvede han næppe at tilføje, men det skulde ikke hindre ham i vedblivende at deltage i Selskabets Arbejde for Landbrugets Fremme, naar, som skeet er, Medlemmernes Valg betroede ham dette Hverv.

Selskabets Medlemsantal var ved Aarsberetningens Slutning, den 31. Marts 1895, 767. I Aarets Løb er der indtraadt 58 Medlemmer, men afgaaet ved Døden eller udmeldt 32, saa at Medlemsantallet for Øjeblikket er 793.

Det foregaaende Aars Regnskab, som var fremlagt, var revideret og befundet rigtigt, hvorefter Bestyrelsesraadet havde givet Decharge derfor¹⁾.

Om Selskabets almindelige Virksomhed i det forløbne Aar aflagdes derpaa af Sekretæren følgende Beretning:

Af Selskabets Aarsberetning var der som sædvanlig trykt 3500 Explr.; derhos var der med Understøttelse af det Raben-Lewetzauske Fond udgivet Landboskrifterne Nr. 7: H. Schroll:

¹⁾ Da Revisionen af Regnskabet for den 17de danske Landmandsforsamling ikke endnu var færdig, hvilket man havde antaget skulde være Tilfældet, kunde Regnskabet ikke, som angivet paa Dagsordenen, fremlægges for Generaltorsamlingen.

Landbrugsregnskab, og Nr. 8: J. Pedersen-Bjergaard: Høsegaarden. Endvidere er udgivet »Byggeplaner for Gaarde og Huse med og uden Jord« samt 1ste Bind af Krarups Beskrivelse af Landbrugets Udvikling i Danmark.

Til Uddeling er anskaffet en stor Del landøkonomiske Skrifter og desuden er »Husmandsbladet« støttet med et Beløb af 100 Kr. Af »6te Beretning om den under Indenrigsministeriet sorterende landøkonomiske Konsulentvirksomhed« er anskaffet det til Omdeling blandt Selskabets Medlemmer fornødne Antal Exemplarer. — Til Selskabets Lærlinge er uddelt 597 Bind, til Sognebibliotheker og Selskaber i Ind- og Udland 513 og til Selskabets Medlemmer 2829 Bind.

Plantekulturens Fremme. Forsøgsvirksomheden er fortsat i samme Spor som hidtil. Der er til Ministeriet indgaaet en Indstilling om, at Beløbet til denne Virksomhed forhøjes med 10,800 Kr., saa at det i det hele kommer til at andrage 43,000 Kr., for at kunne foretage mere omfattende Forsøg paa Moseomraadet samt paabegynde Kærforsøg og udvide Sandjords- og Roefrøkontrollforsøgene m. m.

De i tidligere Aar af Selskabet understøttede Solsikkeforsøg paa Langeland ere fortsatte. Gartner H. Knudsen, Landsgrav ved Slagelse, har erholdt en Understøttelse paa 120 Kr. for at foretage en Undersøgelse af de naturlige, ubearbejdede Jorders Anvendelighed til Frugttræplantning.

Paa Opfordring fra Ministeriet om at indstille en Mand til at indtræde i den ved Grosserer Chr. P. Jacobsens Død ledigblevne Plads i Frøkontrollkommissionen, henleledes Opmærksomheden paa Cand. polyt. G. Hage, som nu er udnævnt til Medlem af Kommissionen.

Forsøgsstationerne ved Tystofte og Lyngby har paa Forslag af Professor V. Stein optaget Forsøg med arsenikholdig Kunstgødning. Endvidere vil en Opfordring fra en sjællandsk Landmand til Selskabet om at undersøge, hvor Grunden kan findes til en formentlig betydelig Tilbagegang i Bygafrøderne, baade kvantitativt og kvalitativt, blive efterkommet.

Husdyrbrugets Fremme. Den væsentligste Opgave paa dette Omraade har været at faa undersøgt Svinebesætningerne og det danske Flæsks Kvalitet samt at finde Midler til yderligere Forbedring af Svinenes Avl og Pleje og af det slagtede Produkt. Konsulent Mørkeberg har havt den første Del af denne Opgave til Behandling, medens den sidste Del — Forbedring af Flæskestets Kvalitet — er overdraget til et Udvalg, bestaaende af Lehns greve Wedell-Wedellsborg, Hofjægermester F. Friis, Etatsraad Valentiner, Professor Segelecke,

Forpagter Hempel-Syberg samt Direktørerne Christoffersen og M. Nielsen.

Mælkeribrugets Fremme. Selskabet har to Mejersekvikarer til Raadighed for Medlemmer. Indarbejdelsen af fersk Smør paa det fremmede Marked har krævet meget Arbejde. Fra Esbjerg er der i de forløbne 11 Maaneder af dette Aar afsendt c. 700,000 Pund. I Slutningen af Marts foranstaltedes der paa Forsøgslaboratoriet i Kjøbenhavn og i Fredericia til Oplysning for de Mejerier, som producere fersk Smør, en Udstilling af Smør fra Paris og London i original Emballage. Prøverne vare af de Kvaliteter, som sælges i større Mængder i de nævnte Byer. At Udstillingen blev saa instruktiv, som den gjorde, skyldtes væsentlig Hr. Konsulatssekretær O. de Falbe, som beredvillig paatog sig Indsamlingen af Prøver i Paris, og Hr. Statskonsulent Faber, som skaffede Prøver fra London. En Instruktør er stadig i Virksomhed ved Vejledning rundt paa Mejerierne.

Under Selskabet tjener for Tiden 122 Landvæsenslærlinge paa større Gaarde og 1 paa mindre Gaarde samt 13 Foderlærlinge. De til November 1894 forflyttede Landvæsenslærlinges Dagbøger ere bedømte af Fuldmægtig Wulff, Jægerspris, de til Maj og November d. A. Forflyttedes Dagbøger af den konstituerede Kasserer, Landbrugskandidat H. C. Larsen, medens Foderlærlingenes Dagbøger ere bedømte af Konsulent Bøggild.

En Vejledning til Førelse af Dagbøger er udarbejdet og omsendt til samtlige Læresteder og Lærlinge med Opfordring til Lærestederne om at tage saa meget Hensyn til denne Vejledning, som Forholdene paa hver enkelt Gaard maatte tillade.

Udstillinger. Selskabet har som sædvanlig ydet Bidrag til den af de samvirkende sjællandske Landboforeninger i November Maaned d. A. foranstaltede Bygudstilling.

Undersøgelsesrejser. Sekretæren har, med Understøttelse af Indenrigsministeriet, foretaget en Rejse i Sverrig, Belgien og England og der stiftet Bekjendtskab med en Del af de ledende Mænd og Institutioner.

Hædersbelønning for Landboflid. 2det Sølvbæger er tildelt Husmand Niels Mortensen af Grarup, Brande Sogn. Under Behandling ere 4 Andragender.

De nordlige Bilande. Apotheker Ernst, Seydisfjord, har erholdt en Understøttelse til Fremme af Køkkenurterdyrking paa Island. Han har uddelt c. 700 Breve med Frø og mener at have set god Virkning deraf. — En ung Islænder Olafur Benediktson har havt en Rejseunderstøttelse paa 200

Kr. for under Vejledning af Statskonsulent Jensen at gjøre sig bekjendt med Hesteavl. Denne unge Islænder har derhos i længere Tid haft frit Ophold hos Hr. Godsejer Ahlmann, Langholt, og der haft den bedste Lejlighed til Belæring.

Selskabet har derhos havt en Mængde Sager af meget forskjellig Art til Behandling, og har paa Foranledning afgivet en stor Del Betænkninger til Indenrigsministeriet og besvaret adskillige Forespørgsler fra private og fremmede Landes Gesandtskaber og Konsuler.

Endelig skal bemærkes, at den paa forrige Generalforsamling gjorde Henstilling om at offentliggjøre Beretninger fra Ny Zeeland og Australien har været taget til Følge.

Proprietær Kirketerp: Mine Herrer*)! Jeg tror, at vi alle ere gjennemtrængte af Følelsen af, at Landhusholdningsselskabet maa indtage en ledende Stilling i det danske Landbrug; men de fleste danske Landmænd ere blevne skuffede ved den Maade, hvorpaa Landhusholdningsselskabet er blevet ledet. Jeg tror, at naar alle de andre Landbrugsinstitutioner have taget Spørgsmaal op, der interessere os Landmænd, og beskæftige sig med Spørgsmaalet om Lettelser i Skatter og Møntspørgsmaalet, der vel er mere flydende, men som dog maaske kan have sin store Betydning, føler man sig skuffet over, at Landhusholdningsselskabet ikke giver sig af med disse saare vigtige Spørgsmaal; og endnu mere føler man sig forbavset og skuffet over ikke blot ikke at finde Støtte hos Landhusholdningsselskabet, men endogsaa at møde Modstand hos de ledende Mænd indenfor Landhusholdningsselskabet. Jeg skal i saa Henseende blot henvise til, hvorledes Capt. la Cour ved de samvirkende Landboforeningers Møde udtalte sig angaaende Exportsagen; men vi vide jo ogsaa, at Capt. la Cour i mange Aar ikke har været Repræsentant for det danske Landbrug, men Indenrigsministerens Talerør. Alle de samvirkende Landboforeninger ere imidlertid enige om at ønske, hvad Exportforholdene angaa, en Forandring til det bedre, og naar man saa ser denne Præsident optræde saa bestemt, som han gjorde ved den nævnte Lejlighed, virker det i høj Grad skuffende paa Landbruget. Jeg kunde have ønsket Ordet, da Capitain la Cour takkede for Valget, thi jeg tror, at hvis alle Selskabets Medlemmer havde afgivet deres Stemme,

*) Den følgende Ordvexel mellem Propr. Kirketerp og Capt. la Cour er gjengivet ordret uden nogen Forkortelse eller Ændring i det stenograferede Referat.

var Capt. la Cour ikke bleven gjenvalgt. Jeg tror, at Landhusholdningsselskabet ikke har havt en dygtigere Sekretær end Capitain la Cour, men fra den Tid, Capitainen var Sekretær, og til nu er der sket en Forandring. Capt. la Cour er mere og mere kommen bort fra det praktiske Landbrug; han føler ikke længere dets Pulsslæg, han er bleven Embedsmand og Bureaukrat, og som saadan styrer han for Tiden Landbrugets Sager, og det have vi Landmænd Grund til at paatale lige over for Landhusholdningsselskabet. Vi forlange, at Landhusholdningsselskabet skal ikke blot være vor Anfører, men ogsaa lede og føre i den Aand, hvoraf det danske Landbrug er gennemtrængt. Capitain la Cour er en klog Mand, men naar Landbrugerne slutte sig sammen, har det sikkert Betydning, og vi bøje os da ikke saaledes, at vi ville give Capt. la Cour Ret i alting. Jeg vil ønske, at Præsidiet mere end hidtil vil lægge det lydhøre Øre til lige over for Bevægelserne i det danske Landbrug og søge at virke hen til, at Landhusholdningsselskabet kan blive den førende og ledende Faktor i Landbruget, hvad det nu har opgivet, desværre.

Da ikke andre ønskede Ordet, toges det af

Capitain la Cour: Det undrer mig ganske vist ikke, at ikke andre ønske at tage Ordet, thi dette Angreb er saa aabent, saa uforbeholdent og saa decideret rettet særlig til mig, at de Herrer have god Grund til at vente, at jeg strax maa ønske at svare derpaa. Jeg vil da først bemærke, at de Bebrejdelser, der ere rettede mod Landhusholdningsselskabet i Almindelighed — og hermed begyndte jo den foregaaende Taler sine Udtalelser — kan jeg ikke acceptere, og jeg er sikker paa, at et Flertal af Landhusholdningsselskabets Medlemmer heller ikke vil acceptere disse i høj Grad graverende og nedsættende Bemærkninger om Selskabet. Det er fuldstændig med Urette, at man bebrejder Landhusholdningsselskabet, at det ikke optager de store Spørgsmaal, at det stiller sig ganske udenfor dem. Selskabet har blandt andet f. Ex. havt Toldspørgsmaalet fremme til Behandling; men det kan ikke forlanges, at Selskabet, hver Gang der fremkommer en Tanke om et eller andet stort Spørgsmaal, som skulde løfte det danske Landbrug, da skal træde til. Jeg skal ikke komme ind paa at nævne alle de enkelte Spørgsmaal, der ere komne frem i den Retning; jeg fristes kun til at nævne Spørgsmaalet om Guldmøntfoden, — idet Selskabets Stilling lige over for dette Spørgsmaal jo skulde være en Illustration af Selskabets Stilling til den Art Spørgsmaal, — men dette Spørgsmaal faldt jo endog den ærede Taler selv for Brystet, da han nævnede det. — Landhusholdningsselskabet

har imidlertid, og jeg tror med Medlemmernes Billigelse, kun prøvet paa at tage de Sager op, om hvilke det har ment, at det ved at sætte sine Kræfter ind derpaa, ved at appellere til Sagkundskaben hos den Kreds af Mænd, der findes dels indenfor Bestyrelsesraadet og dels omkring i Landbruget, kunde lægge et saadant Lod i Vægtskaalen, at det i Virkeligheden kunde komme til at tynde ned. Derimod har Landhusholdningsselskabet givet Afkald paa det Stykke Arbejde, der bestaar i at blæse en Sag op til noget stort, for bagefter at se den briste som Bobler, der falde ned, eller paa at ville trille Sten, som det ikke kan rokke, sammen til en stor Aladdinsbygning. Den Slags Opgaver har Landhusholdningsselskabet givet Afkald paa at optage, og hvis det skal være at føre an i det danske Landbrug netop at optage saadanne Opgaver, er Landhusholdningsselskabet ikke Fører. Men det er heller ikke Meningen, det skal være saaledes. Jeg føler mig overbevist om, at en stor Del, ja Flertallet af de danske Landmænd, lige fra den største til den mindste, sætter ganske anderledes Pris paa og er taknemmelig, naar der gjøres et Arbejde, ud af hvilket der bliver Frugt, i Stedet for at der gjøres et Arbejde, hvoraf Frugten forgæves ventes Aar efter Aar, fordi man har paataget sig noget, man ikke kan magte.

Naar den foregaaende Taler dernæst rettede et personligt Angreb paa mig, kunde jeg fristes til at svare lige saa varmt, som jeg naturlig har følt mig kaldet til at svare paa Selskabets Vegne, men det vil jeg ikke gjøre; jeg vil kun sige, at den Anmasselse, der ligger i at sætte sig til Doms over en Mand og sige, at han staar udenfor Landbruget, han føler ikke dets Pulsslag, er saa ejendommelig, saa dristig, at jeg ikke skal prøve paa at betegne den med det Navn, den egentlig fortjener. Naar jeg driver Jordbrug — for nu at blive ved det — naar jeg har havt mine Fingre lige saa dybt i Jorden som maaske den ærede Taler og et Flertal af Landmænd, naar jeg følger min Bedrift, naar jeg omsættter mine Varer, naar jeg møder paa Torvet, naar jeg ogsaa føler det økonomiske Tryk, hver Gang et Slag rammer det danske Jordbrug, har man da Lov til at sige, at jeg staar udenfor Jordbruget, uden Forstaaelse af det, ikke mærker dets Pulsslag? Og naar man dernæst retter et Angreb paa mig for at være Talerør for Indenrigsministeren, da vil jeg lige over for den nuværende Indenrigsminister i alt væsentlig sige, at jeg finder det at være en Ære for mig, naar jeg, som jeg kan i al Sandhed, slutter mig til de Anskuelser og den Opfattelse, som Ministeren har af, hvad der baader Tiden. Jeg skal nu knuses

med, at jeg endogsaa for faa Dage siden dristig tillod mig at have en anden Mening end den, der da kom frem angaaende Exportsagen, med Hensyn til hvilken man mente, at Landbruget i sin Helhed krævede en bestemt Form og fældede en Fordømmelsesdom over den nuværende Exportmaade. Men skal det at staa med en anden Mening end den, der kom til Orde paa dette Møde, kunne kaldes anmassende? Ja, saa forstaaer jeg det ikke, thi deri bestaar det dog vel ikke at tjene det danske Landbrug og derigjennem sit Fædreland, at sige Ja og Amen til alt, om det saa kommer fra tusinde Røster, naar man har en paa Undersøgelser grundet Overbevisning om, at der ses urigtigt paa Sagen? Havde den foregaaende Taler været tilstede ved de samvirkende Landboforeningers Møde, vilde han, tror jeg, have havt saa megen Undseelse lige over for mig, at han ikke paa den Maade, som her er sket, vilde have følt sig kaldet til at tale mig tilrette i Landhusholdningsselskabet for de Anskuelser, jeg fremsatte paa det nævnte Møde. Man være enig eller uenig med mig, saa maa man dog indrømme, at den Maade, hvorpaa jeg uventet førtes ind i Diskussionen, var, som jeg sagde, udelukkende begrundet i Hensynet til at tjene Landbruget. Jeg føler mig ofte pinagtig stillet ved at maatte staa imod de Anskuelser, som til enkelte Øjeblikke blive kaldte frem her og der og ligesom en Ild fare hen over Folk og rive dem med sig, men uden at det dog bliver af nogen længere Varighed. Det var mig pinagtigt, at jeg ved det nævnte Møde maatte gaa imod, hvad der var sagt, men det pinagtige maatte sættes til Side, thi den største Tjeneste, man kan gjøre sig selv og andre, er at søge at tjene Sandheden, og, Sandheden i Ære, maatte jeg give en anden Fremstilling af Exportforholdene. Jeg paapegede Manglerne, men jeg paaviste ogsaa, at mange af de Beskyldninger, der vare rettede mod Exportvæsenet, skyldtes Ukjendskab til Sagen. Jeg tog Ordet ved det nævnte Møde, fordi jeg, som jeg sagde, ikke ret kunde forstaa, at man, hver Gang man vil have en Reform frem, da skulde have den frem paa en haard og kantet Maade og med Fordømmelse over alt, hvad der hidtil var sket. Paa den Maade rejser man kun Uvillie og Vrede, og frugtbart bliver Arbejdet ikke, naar man tager Sagen paa den Maade. Jeg ønskede at tage det bitre, det mistænksomme bort fra Landmændene lige over for Exportrouten til England. Jeg udtalte saa stærkt, som nogen har gjort, at jeg ønskede hele vort Exportvæsen forbedret; jeg accentuerede saa stærkt som nogen, at naar det danske Landbrug selv bringer saa store Ofre gennem sin Mejeridrift og paa saa mange andre Omraader for at

være i Spidsen, har det ogsaa et uigjendriveligt Krav paa, at der fra Transportvæsenets Side gjøres det mest mulige, for at vi kunne komme frem og være i Spidsen. Jeg hævdede gjennem en Udvikling, som jeg ikke skal komme ind paa her, at Situationen i Øjeblikket er den, at vi i alt Fald i væsentlige Retninger ere et Hestehoved fremme for de fleste af vore Konkurrenter, men at det ikke er nok; vi ville en hel Hestelængde frem, vi ville byde det bedste, der kan bydes, og det er ogsaa saa sikkert som noget den Mands Tanker og Ønsker, som jeg skal være Talerør for, saa vist som jeg ved, det er den store Mængdes Ønsker, at det kan ske. Jeg hævdede end yderligere, at der er intet Land, der har de Vilkaar til at kunne gjøre noget stort i den Retning, som netop Danmark. Det har Varer af en saa delikat Natur som Smør og Flæsk, og hvis iboende Værdi tillige er saa stor, at de dels kunne fortjene og dels ogsaa lønne de betydelige Ofre, der maa bringes, for at føre dem hurtigst muligt til Markedet. Man fældes ikke med store Ord eller med en Fordømmelsesdom, som intet beviser; man fældes ikke, fordi der siges: Du staar ene, Du gaar paa tværs af de andre. Hvis den foregaaende Taler tror, at han staar saadan i Flokken, at alle ere med ham, tager han højlig fejl. Jeg faar hyppig Vidnesbyrd om, hvorledes mange se ganske anderledes paa Sagerne, se paa dem, saaledes som jeg ønsker, at der kan blive set paa dem, med rolige og ædruelige Øjne.

Jeg skal nu slutte mine Bemærkninger, hvad det personlige Angreb angaar, da jeg ikke føler mig kaldet til at indlade mig videre derpaa, og vende tilbage til det, jeg begyndte med at udtale mig om, nemlig Angrebet paa selve Landhusholdningsselskabet, og jeg vil da sige, at det Arbejde, Landhusholdningsselskabet har udført, har faaet en Godkjendelse i Dag, en Godkjendelse, som ikke kan kuldcastes med Talemaader eller Ord. Den Tale, at hvis alle havde stemt, vilde det have set anderledes ud, er af den Slags Beviser, som, det tør jeg nok sige, gjælde til Wandsbeck; de have ikke nogen Værd for alvorlige Mænd, og jeg takkede jo ogsaa kun dem, der havde stemt paa mig. Hvad der i hvert Fald er uigjendriveligt, er en anden Afstemning, der har fundet Sted i Dag, og som nylig er meddelt af den ledende Præsident, og det er den væsentligste Afstemning, der er foregaaet, nemlig, at i Tider som disse, da Landbruget er trykket, og hvor alle virkelig maa se nøje hen til det betydelige Medlemskontingent, som Landhusholdningsselskabet kræver, har Landhusholdningsselskabet havt en Tilgang, som det ikke har havt i mange Aar, medens Afgangen væsentlig er knyttet til Dødsfald, og hvor

enkelte andre, der ere udtraadte, aabent have erklæret: Vi ønskede gjerne at vedblive at være Medlemmer, men vi have ikke Raad dertil. Naar der altsaa paa en Tid, da man skulde vente, at et Selskab, der er saa dyrt som Landhusholdningsselskabet, havde mange Udtrædelser af Medlemmer, sker lige det modsatte, har man Lov til at sige, at det er en Afstemning, der har Betydning, og som Landhusholdningsselskabet har særlig Grund til at glæde sig over og sige Tak for. Denne Afstemning, om man maa kalde den saa, vejer meget mere end Ord og lange Taler.

Proprietær Kirketerp: Det glæder mig, at den ærede Præsident forstod saa godt at klare for sig; jeg maa imidlertid beklage, at det ikke paa alle Punkter lykkedes ham lige godt. Naar den ærede Præsident begyndte med at sige, at Landhusholdningsselskabet havde ikke staaet udenfor de store Sager, det havde saaledes behandlet Toldspørgsmaalet, da er dette sidste rigtigt; men de fleste Landmænd ere meget forbavsede over den Stilling, den ærede Præsident har indtaget, thi han staar som Beskyttelsesmand, medens Landbrugerne ere Frihandelsmænd. Dernæst nævnte den ærede Præsident en Del Ting, som man gav Afkald paa at beskæftige sig med. Møntspørgsmaalet var et svævende Spørgsmaal, men den ærede Præsident vil dog vistnok ikke nægte, at det er et Spørgsmaal, der muligvis har langt større Rækkevidde, end baade han og jeg i dette Øjeblik kunne bedømme, og det er ikke umuligt, at det vil vise sig, at det netop er gennem Bimetalismen at Hjælpen, som Landmændene spejde efter, vil komme. Men medens den ærede Præsident saaledes nævnte de Ting, man havde givet Afkald paa, glemte han at nævne de store Frugter, som Landhusholdningsselskabet havde bragt i de senere Aar. Ser man da efter, hvad der er udrettet, er det kun Smaating. Der er arbejdet for Kornhandelen, men Landmændene sælge ikke Korn, og hvad Indmeldelserne i Selskabet angaar, da ere de fleste indmeldte Handelsmænd¹⁾. Endvidere er der arbejdet for at skaffe Byggeplaner tilveje, men Landmændene kunne ikke bygge, fordi de ikke have Penge. Ogsaa er der arbejdet for at skaffe Lynafledere. Ja, i den Tid, da Landmændene drak Champagne, kunde det have været godt at sætte Penge deri, men Forholdene ere nu anderledes. Landhusholdningsselskabet burde ikke lægge sig i Selen for den Slags Ting paa en Tid, da der ligger mange andre Opgaver for. At det skulde være dristigt af mig at træde frem med mine Ud-

¹⁾ Af 58 indmeldte ere de 5 Handelsmænd.

Red.

talelser, kan jeg ikke tro. Jeg har faaet Opfordring fra mange Medlemmer til af træde frem her, og det er disse Medlemmer, jeg optræder dristigt for. Capt. la Cour omtalte ogsaa Exporten og udtalte, at den nuværende Indenrigsminister saa' saa venligt til det danske Landbrug; men man ser ikke Frugterne deraf, thi saa snart der kommer Spørgsmaal frem, som have Interesse for det danske Landbrug, saa er Ministeren altid derimod, og naturligvis den ledende Præsident i Landhusholdningsselskabet ligesaa. Endvidere sagde Capt. la Cour, at naar han paa Delegeretmødet optraadte, som han gjorde, var det for at holde Sandheden i Ære; men ligger ikke deri: »Vi alene vide«, siger han ikke derved: Jeg véd bedre end Landmændene i Danmark, hvorledes det forholder sig? Jeg tror, at der blandt Landmændene baade i Jylland, Fyen og Sjælland findes Mænd, der vide ligesaa god Besked som Capt. la Cour, og derhos er Sagen jo ogsaa draget frem af de samvirkende Landboforeninger; det ser da løjerligt ud, naar Præsidenten i Landhusholdningsselskabet udtaler sig bestemt derimod. Capt. la Cour vil dysse Folk i Søvn ved at sige til dem: »Det er godt altsammen, vi overgaa paa det engelske Marked vore Konkurrenter«. Ja, vi søge at overgaa dem, og en af de Veje, ad hvilke det kan ske, er at faa forbedrede Exportforhold, som ikke kan opnaas, saa længe man har det forenede Dampskibsselskab og Tietgen til at lede Exporten herfra.

Capitain la Cour: Maa jeg bede om Ordet.

Den ledende Præsident: Capt. la Cour har Ordet.

Capitain la Cour: Jeg renoncerer paa at svare.

Fra Bestyrelsen for »Fond til Landmænds Uddannelse« forelaa en Beretning om Virksomheden i det 26de Forretningsaar, som refereredes af Sekretæren.

Angaaende de ledige Stipendier var der indkommet 16 Ansøgninger, som alle gik ud paa, at Vedkommende vare uformuende og ønskede Understøttelse til Studium paa den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole for derefter at søge Ansættelse som Lærere ved en Landbrugsskole eller i en lignende Virksomhed. 2 af Ansøgerne vare fødte Sønderjyder — den ene af disse havde ikke dansk Indfødsret —, 9 vare fra Jylland, 2 fra Sjælland, 1 fra Lolland, 1 fra Fyen, og 1 havde ikke anført Fødested.

Understøttelserne, der sattes til 15 Kr. maanedlig, tilstodes 1 Ansøger i 12 Maaneder, 4 Ansøgere i 9 Maaneder

og 1 Ansøger i 3 Maaneder. I alt udgjøre de saaledes tilstaaede Stipendier 765 Kr., og da der var et Beløb af 777 Kr. 74 Øre til Raadighed, bliver der saaledes et Overskud af 12 Kr. 74 Øre at overføre paa næste Aars Regnskab.

Om den agrikulturiske Virksomhed aflagdes af Professor Stein en Aarsberetning, der findes gengivet fuldstændig andetsteds i dette Hefte.

Om Virksomheden paa Mælkeribrugets Omraade forelaa en Beretning fra Konsulent Bøggild.

Konsulenten havde været 139 Dage paa Rejse, afholdt 38 Foredrag samt været Smørdommer 10 Gange ved Forsøgslaboratoriets Smørdstillinger, to Gange ved Udstillinger i Aarhus og Næstved og 7 Gange ved Bøtteudstillinger, samt ofte afgivet Skjøn over Smørrets Kvalitet paa Foranledning af Producenter eller Smørhandlere. Endvidere har Konsulenten deltaget i Møder af forskjellig Art, besvaret Forespørgsler, ført Tilsyn med Foderlærlingene, tilset nye Læresteder og overværet Afgangsprøven ved Dalum Mælkeriskole. Litterære Bidrag ere ydede til forskjellige faglige Tidsskrifter, og derhos er paabegyndt Forarbejder til en ny Udgave af den i 1890—91 udkomne Bog: Mælkeribruget i Danmark.

Statsunderstøttelsen til Mejerskers og Mejeristers Videreuddannelse foraarsager Aar for Aar mere og mere Arbejde for at faa Rejseplanen for hver Enkelts Vedkommende lagt saa formaalistjenlig som mulig. — Rejsemejerske, Jomfru Nielsen, har været optaget hele Aaret og har overalt virket til Husbondernes Tilfredshed. Da hun imidlertid ikke altid kan komme saa hurtig tilstede, som hendes Nærværelse ønskes, er der antaget en Rejsemejerske til, Caroline Hansen, som er uddannet i Sommerens Løb saaledes, at hun kan benyttes som Stedfortræder, hvor en Mejerske eller Mejerist ved Sygdom eller Bortrejse er forhindret i for en Tid at udfylde sin Plads.

Om Maltbyg- og Hvedeudvalgets Virksomhed i det forløbne Aar er af Forsøgslederen, Forpagter Sonne afgivet en Beretning, hvis Hovedindhold var følgende:

Dyrkningsforsøgene ere i det væsentlige gennemførte efter samme Plan som i de foregaaende Aar, og hvad Hovedforsøgene angaa paa de samme 5 Forsøgsstationer som hidtil.

Bygforsøgene have paa de nævnte 5 Forsøgsstationer omfattet 24 Prøver 2radet Byg og 8 Prøver 6radet Byg, og

paa faa Undtagelser nær de samme Prøver, som i 1894 og 1893 have været benyttede.

Samtlige 2radede Bygprøver radsaaedes paa de 5 Forsøgsstationer i Tidsrummet 10.—15. April paa Parceller à $\frac{1}{100}$ Td. Land. Saamængden var gennemgaaende 175 Pund pr. Td. Land. Herfra maa dog undtages Goldthorpe Byg, der prøvedes med 4 forskjellige Saamængder: 150, 175, 200 og 225 Pund pr. Td. Land. I alt var der 600 Forsøgsparcer.

De 6radede Sorter behandledes paa samme Maade, men Udsæden fandt Sted til 3 forskjellige Tidspunkter med 14 Dages Mellemrum for at belyse Saatidens Indflydelse paa Afgrøden. Ialt er her 240 Forsøgsstykker. I Foraaret fordeltes gratis efter indgiven Begjæring 100 Portioner Saabyg à 50 Pund Prenticebyg og 50 Pund Goldthorpe Byg. Modtagerne forpligtede sig til under ensartede Vilkaar at anstille sammenlignende Dyrkningsforsøg saavel med de to modtagne Sorter som med det forud paa Stedet dyrkede Byg og efter endt Høst at indsende Prøver af Avlen, hvilken Forpligtelse blev overholdt af saa at sige alle Modtagere af Saasæd.

Maltbygprøverne have været udstillede i November Maaned og ere blevne bedømte af de samme Herrer som tidligere. Endvidere er der paa Initiativ af H. Capitain Kühle paa Bryggeriet Gl. Carlsberg gennemført Maltnings- og Extraktudbytteforsøg med større Partier af 6 Bygsorter, alle avlede paa Lolland. Derom har Udvalget modtaget en Rede-gjørelse, og med Tak er modtaget Tilbud fra Capitain Kühle om at fortsætte disse Forsøg.

Udvalget havde til Hensigt at udstille Prøver af dansk Maltbyg i London ved den der stedfindende aarlige Bygudstilling i Oktober Maaned, men opgav det, idet Materialet, som Følge af Aargangens uheldige Indflydelse paa Kvaliteten, ikke skjønedes at kunne staa Maal for de Fordringer, der maa stilles, naar der skal fremkomme et gunstigt Resultat.

Hvedeforsøgene have atter i det forløbne Aar saa godt som udelukkende omfattet sammenlignende Dyrkningsforsøg med et større Areal forskjellige Stammer af Squarehead- og Urtohavede.

Paa hver af de 5 faste Forsøgsstationer har der saaledes været anstillet Forsøg med Udsæd af dansk avlet Squarehead- og Urtohavede til 5 forskjellige Tidspunkter med 10 Dages Mellemrum — 1. Udsæd 1. Septbr. Endvidere ere disse 2 Sorter samtidig med 2den Udsæd blevne henholdsvis radsaaede og bredsaade med 5 forskjellige Saamængder.

Tillige var udsaaet 20 forskellige inden- og udenlandske Stammer af Squarehead- og Urtobahvede, ligesom Forsøget omfattede sammenlignende Dyrkning af 4 Vinterbygstammer. De omhandlede Hvedeforsøg vare paa hver Forsøgsstation anlagde som Dobbeltforsøg og omfattede 610 Forsøgsparceller.

De i afvigte Efteraar indstillerede Hvedeforsøg for 1896 omfattede 42 forskellige Hvedeprøver, hvorunder 30 forskellige Squarehead- og Urtobaprøver. Hver af disse Prøver er paa hver af de 5 faste Forsøgsstationer udsaaet paa 3 Parceller à $\frac{1}{100}$ Td. Land.

Meddelelser fra Præsidiat.

Det tyske Svineforbud.

Capitain la Cour. Præsidiat har ment det rigtigst ikke at lade Generalforsamlingen forløbe, uden der blev givet Meddelelse om det tyske Svineforbud, som har ramt det danske Landbrug haardt, og Taleren skulde derfor udenfor Dagsordenen give en Meddelelse desangaaende. Den første Underretning om dette Forbud kom, saa vidt Taleren vidste, til Kvægtorvet i Lørdags Middag ad privat Vej og blev opslaaet derude, ligesom Ritzaus Bureau, der i denne Sommer og ganske særlig under Karantæneforholdene har bestræbt sig for at skaffe saa fyldige Oplysninger som muligt om de Vanskeligheder, der lægges vor Export i Vejen, meddelte det samme samme Dags Aften. Samtidig dermed blev der gjennem Udenrigsministeriet meddelt Indenrigsministeriet, at den tyske Regering havde opfordret Provinsialregjeringerne i Preussen (altsaa ogsaa Slesvig og Holsten) og vedkommende Myndigheder i Mecklenburg, Lübeck og Bremen til efter 17de ds. ikke at modtage danske Svin i derværende Karantæneanstalter og ligeledes at forbyde Indførsel af ferske Svineprodukter fra Danmark. Der telegraferedes da af Ministeriet til Hamburg for at erfare, om der ad denne Vej kunde indføres danske Svin og ferske Svineprodukter. Som man formodede, benægtedes dette. I Indenrigsministeriet afholdtes da Mandag Formiddag under Indenrigsministerens Forsæde en Konference, navnlig for at komme til Klarhed, om der her i Landet i Øjeblikket findes mange store fede Svin bestemte for det tyske Marked, og for at overveje, hvad der muligvis maatte kunne gjøres for at afbøde det Afbræk i Afsætningen, som det tyske Forbud vilde foranledige. Landhusholdningsselskabets Præsidium tilbød da at sammenkalde et Møde i Selskabet til om Eftermiddagen af

Mænd, knyttede til Svine- og Flæskeexporten for at opnaa en mere indgaaende Drøftelse af de nævnte Spørgsmaal. Dette Møde overværedes af Departementschef Sehested, og i dette deltog foruden Præsidiets Grosserer H. Hansen (af Firmaet A. N. Hansen & Co.), Grosserer C. F. Hansen, Slagtermester Juul og Kommissionærerne Halvorsen og Thede (jun.). Man mente at kunne udtale, at Beholdningerne af »tyske Svin« ikke vare særlig store og navnlig meget mindre, end da Forbudet fra Tyskland sidst ramte os, idet mange Landmænd ere gaaede over til Produktionen af »Slagterisvin«. Dog er der i de senere Uger udført omtr. 1000 Stkr. ugentlig af store, fede Svin og Søer, og et betydeligt Prisfald maatte befrygtes, hvis der ikke aabnedes nye Afsætningsveje, indtil de under Fedning værende store Svin vare realiserede; medens man derimod mente, at Produktionen af denne Slags Svin vilde standse henad Foraaret, om der end vedblivende vilde blive ført en Del store fede Søer i Markedet.

Efter at man havde fremdraget den Afsætning af saltede Varer, der kunde ventes at finde Sted til Norges Vestkyst, Bremens og Hamburgs Frihavne og muligvis ligeledes til Skibsproviantering i nordfranske Byer, mente man dog, da Afsætningen ad disse Veje næppe vilde være tilstrækkelig, at der muligvis kunde finde Afsætning af ferske store Svin Sted til Midtenglands Fabriksbyer, hvis det kunde lykkes at finde Indgang paa disse Pladser, hvad vor tidligere Erfaring for 1889—90 synes at aabne Udsigt til, og saafremt der kunde blive sat et Dampskib med de nødvendige Kølemaskiner i Gang fra Esbjerg til Grimsby eller Hull en Gang ugentlig, støttende sig til Benyttelsen af Statens Slagtehus i Esbjerg. Der telegraferedes derfor strax af Indenrigsministeriet til Konsulent Arup om at begive sig til de nævnte Pladser i Midtengland, undersøge Forholdene og indgive Beretning herom, der formentlig vil kunne ventes i Løbet af en Ugestid.

Proprietær Kirketerp. De fleste Svineslagterier have Udførsel af Pølser til Tyskland, og denne Udførsel vil altsaa nu blive stoppet. Naar der er sagt, at der kan blive Afsætning af Flæsk til Mellemengland, da maa det erindres, at Slagterierne allerede have Afsætning dertil af 2den Klasses Varer. Dette Marked har i de sidste Uger været nogenlunde ordentligt, men kommer der nu større Tilførsler, komme vi til at konkurrere med os selv og faa altsaa Nedgang i Priserne.

Direktør Nielsen. Det kan ikke andet end glæde, at Landhusholdningsselskabet saa rask har sat sig i Bevægelse for at forsøge paa at reducere det særdeles store Onde, der

her har ramt Landbruget, saa meget som muligt, men desværre stille Forholdene sig saaledes, at Ulykken vistnok er større, end man aner, hvad Taleren troede at turde udtale, da han i Følge sin Stilling havde en Smule mere Kjendskab her til end de fleste. Der er nævnt forskjellige Steder, til hvilke der kan være Tale om at sende Flæsket hen: Norge, Byerne ved Kanalen o. s. v., og det er ogsaa fuldkommen rigtigt, at der kan maaske afsættes lidt paa disse Pladser, men det bliver ogsaa kun lidt i Forhold til det, vi ville søge at opnaa, nemlig at afsætte de store Svin, som ere tilstede i Øjeblikket. Dertil ere Udsigterne meget mørke. Det er, som den ærede sidste Taler bemærkede, rigtigt, at vi allerede sende en Mængde dansk Flæsk til England, og sende vi endnu mere, kunne vi ikke opnaa de Priser, vi nu erholde for denne Vare, som er kjendt der. Vi maa da afsætte Flæsket i Højde med amerikansk Flæsk, og det er Priser, der absolut forbyde enhver Produktion af den Slags Varer. Taleren saa, som sagt, temmelig mørkt paa Forholdene og kunde vanskelig tænke sig, hvor Landmændene skulle blive af med de Svin, der for Øjeblikket staa i Staldene, og det saa meget mere, som han tror, der er flere Svin paa Stald, end den ærede Præsident tænkte sig. I Talerens Egn er det saa, at der er adskillige Landmænd, der have krympet sig ved at sælge til de forfærdelige Priser, der ere betalte i det sidste Par Maaneder, og selv om der ikke haves megen Tillid til Hamburgs Marked, har man dog tænkt som saa: Værre end at sælge Svinene til 19 Øre kan det dog ikke gaa. Nu kommer imidlertid denne uventede Begivenhed, og der er ikke Sandsynlighed for, at man vil opnaa tilnærmelsesvis 19 Øre. Det vil derfor absolut blive et føleligt Tab, der rammer Landmændene med det Hold Svin, der er tilstede for Øjeblikket, og hvad der er endnu værre er, at Affaldsartiklerne: Mørbrad, Lever og Tarme ville blive saa at sige værdiløse. Taleren mente det rigtigst, at Præsidiets rettede en Henvendelse til Landbrugerne om at standse med Produktionen af Fedesvin og søge at ændre Svineracen saaledes, at Svinene blive mere passende til Export til England — dette gjælder særlig Øerne —, og dernæst vilde det ogsaa være heldigt, om der kunde gjøres noget for at faa lidt mere Rykind i Kjøbenhavn. Dette vil ogsaa formindske Tabet, om ikke saa meget saa dog lidt. (Capt. la Cour. I hvilken Tilstand, fersk eller saltet, er Flæsket sendt til England?) Det almindelige er at afsende det fede Flæsk i saltet Tilstand.

Capitain la Cour havde ogsaa formodet, at Flæsket afsendes i saltet Tilstand, og derfor forstod han ikke ret vel,

hvorledes at det ferske Flæsk — thi der skal jo bruges fersk Flæsk i England — kan komme til at konkurrere med det salte, der nu føres derover og har et helt andet Øjemed, lige saa lidt som han kunde forstaa den første Talers Ytring om, at Forsendelsen af Pølser til Tyskland ogsaa skulde være standset, thi han formoder, det er røgede Pølser, der afsendes, medens her jo kun er Tale om ferske Varer. Taleren mente, at have accentueret, at det var en stor Kalamitet, der var indtruffen, men kunde man ikke ogsaa se for mørkt paa Sagen? Taleren saa nødig, at den Udvej, man blev staaende ved under Forhandlingerne med de nævnte Herrer igaar, blev trykket ned allerede nu. Tidligere har man i England kunnet tage mod vore levende Svin, og naar vi nu kunne sende dem derover i fuldkommen frisk og sund, men ganske vist slagtet Tilstand, havde Taleren vanskeligt ved at forstaa, at der ikke skulde være Brug for dem til den store Masse af Mennesker, der ere samlede i de store engelske Fabrikbyer. Hvorvidt Mørbraderne skulde kunne gaa samme Vej, kunde Taleren ikke sige. Da der var rettet en Opfordring til Landhusholdningsselskabet om at advare Landmændene mod at lægge Fedesvin til, vilde Taleren hertil svare, at hvis det skulde vise sig nødvendigt, at der udsendes en saadan Opfordring, skulde den ogsaa blive udsendt, men han troede, at man kunde gaa ud fra, at det var en Selvfølge, at Folk nu vilde gaa bort fra den Produktion, hvis Forbudet ikke atter hævedes. Taleren vilde gjentage, at Forholdene vare overmaade trykkende i dette Øjeblik, og kunde nogen af de Herrer anwise andre Veje, end de angivne, og som give Udsigt til Haab om lidt Afsætning, vilde man være meget taknemmelig derfor, thi man tror ikke, at Sagen, hvis de Foranstaltninger, der her ere omtalte, sættes i Værk, dermed er klaret, og altsaa den Kalamitet, der har ramt os, afværget. Der maa sælges til betydelig lavere Priser end der opnaaedes i Tyskland, men Taleren havde dog ikke troet, at Prisen for fersk Flæsk skulde synke ned til den samme usle Pris, der betales for saltet amerikansk Flæsk.

Direktør Nielsen. Capitain la Cour mente ikke, at Konkurrencen var saa stor i Midtengland, som Taleren havde fremsat . . . (Capt. la Cour. Hvad det ferske Flæsk angaar.). Det ferske Flæsk vil blive tilbudt de samme Kunder, som nu modtage det fede, saltede Flæsk.

Capitain la Cour. En meget væsentlig Del af det ferske Flæsk vil gaa ind i Pølsefabrikationen, og dertil kan man ikke bruge det salte Flæsk.

Direktør Nielsen. Det er meget rigtigt, men Svineproduktionen er i England ualmindelig stor, og foranlediget deraf ere Priserne meget lave og ville altsaa, naar der kommer mere Flæsk til, blive endnu lavere. Det fede Flæsk, der sendes til Midtengland, maa sælges 2—3—4 sh. under almindelig Bacon, som gaar til London, og skal man endnu lavere ned, vil det blive fortvivlede Priser, der opnaas. Heldigt vilde det være, om Staten oprettede en Kontrol med Fabrikationen af Pølser.

Konsulent Bing. Under de nuværende Forhold vil det hjemlige Marked have stor Betydning, og heldigt vilde det derfor være, om Slagterierne ved Dyrslægetilsyn kunde skaffe en saadan Garanti tilveje, at Kjøbstædernes Sundhedsvedtægters prohibitive Karakter borttages.

Direktør Nielsen. I Hjørring bliver der nu indført Kjødkontrol ved en af Byraadet antaget Dyrslæge, og i Vedtægten staar en Paragraf, som ogsaa findes i mange andre Byers Vedtægter, nemlig, at det Slagteriaffald, der kommer fra andre Byer, i hvilke der er Kjødkontrol, maa indføres frit. Der er altsaa her ikke Tale om, at der kan blive forhandlet noget, der er sygt, men trods dette kan man dog ikke komme ind i Kjøbenhavn med Mørbrader eller Affaldsartikler i det Hele taget. Der er imidlertid ikke Tvivl om, at Byer, der ikke have Kjødkontrol, med Glæde vilde indføre en saadan, hvis de kunde faa Lov til at sende deres Varer ind i Kjøbenhavn. Alt, hvad Landhusholdningsselskabet kan gjøre i saa Henseende, vil blive modtaget med den største Taknemmelighed.

Proprietær Kirketerp vilde anmode Præsidiet om særlig at lægge Mærke til den Anmodning, der blev rettet til det om at bidrage til, at der hurtigst muligt blev skredet til Produktionen af saadanne Svin, som særlig egne sig til Slagteribrug. Det er en vigtig Sag, og der er begyndt derpaa ved Oprettelsen af Avlscentre, men at skaffe en saadan Produktion tilveje er jo noget, der kun gaar langsomt. Det er jo imidlertid muligt, at der ved en Henvendelse til Landmændene fra Landhusholdningsselskabet kan komme lidt hurtigere Gang i Tingene. — Hvad Kjødkontrollen angaar, da omgaas den i Kjøbenhavn som andre Steder. Der er Slagterier, der sende Varerne til Frederiksberg, og der blive Pølserne lavede. Paa Bornholm faar Dyrslægen 400 Kr. for at efterse og kassere, hvad der er daarligt, og man staar altsaa der under god Kontrol, saa at der ikke kunde være noget til Hinder for at faa Varerne anbragte i Kjøbenhavn.

Lov om Gjødnings- og Foderstoffer samt Markfrø.

Capitain la Cour. Sagen blev rejst sent i Vinteren 1894 af Fællesforeningerne, og Indenrigsministeriet sendte Sagen til Landhusholdningsselskabet, som nedsatte et Udvalg bestaaende af Etatsraad Valentiner, Professor Stein, Lektor Vestermann og Dr. phil. Rostrup samt Taleren til at udarbejde et Forslag desangaaende. Det viste sig meget vanskeligt at udarbejde et Forslag til en saadan Lov, der paa den ene Side skal give Garantier og paa den anden Side ikke træde hindrende i Vejen for den Frihed, som Handelen til et vist Maal maa nyde. Det lykkedes dog at faa Enighed bragt tilveje om et Forslag, som da blev indsendt til Indenrigsministeriet, og dette Forslag er med nogle Ændringer forelagt for Landsthinget, der har modtaget det med Velvillie og nedsat et Udvalg til Sagens videre Behandling.

Kontrol med Lagre af klassificeret dansk Korn og Foderstoffer.

Præsidenten. Denne Sag gjordes der Rede for ved forrige Generalforsamling og er iøvrigt godt kjendt. Kontrollen er nu kommen i Gang, og man maa da se, om den har en Fremtid for sig.

Prøve med Redskaber og Maskiner.

Capitain la Cour. Maskinprøverne understøttes som bekjendt af Staten. Forud for Landmandsmødet i Randers afholdtes en Prøve med Kværne m. m. Man ønskede imidlertid at sammenligne Stenkværne med Staalkværne, og en Efterprøve har derfor fundet Sted i Juni Maaned i Nakskov paa den derværende Dampmølle og er fortsat i længere Tid med Staalkværne, for at man ad Brugets Vej kan komme til Bedømmelse af Slid og den Masse Korn, der kan males. En Beretning om Udfaldet af Prøven vil blive afgiven af Konsulent Dencker. — Endvidere er der foretaget en Prøve paa Birkholm med amerikanske Plove. Prøven foretoges i Oktober Maaned og lededes af Forpagter Bokelmann, som har paataget sig derom at afgive Beretning, som kan ventes i en nærmere Fremtid. Man forbereder sig til i 1896 at holde Prøve med Radsaamaskiner, Gjødningsspredere og Gjødningsmøller.

Det til Undersøgelsen af Osteproduktionen og Ostehandelen i Danmark nedsatte Udvalgs Virksomhed.

Capitain la Cour. Da Smørpriserne gik nedad, rejstes det Spørgsmaal, om der ikke med Hensyn til Osteproduktionen,

som i sin store Almindelighed har staaet paa et ret lavt Standpunkt herhjemme, burde foretages Undersøgelser for muligvis at bringe den fremad. Der nedsattes et Udvalg til at foretage disse Undersøgelser, og det nedsatte igjen et Underudvalg, som havde til Opgave at skaffe enkelte Punkter nærmere belyste og navnlig da at undersøge Lagringens Betydning under forskjellige Forhold. Underudvalget ønskede imidlertid ikke at blive staaende ved en Prøvelagring, og Bestyrelsesraadet bevilgede da de nødvendige Midler til, at der kunde foretages endnu to Prøvelagringer, som nu ere foretagne. Taleren skulde ikke her indlade sig paa at komme frem med nogen Bemærkning om, hvilke Resultater disse Lagringsforsøg have bragt, men han mente dog at kunne sige saa meget, at Underudvalget er vel fornøjet med det Udslag, som Forsøgene allerede have givet.

Byggeplaner for Andelsmælkerier.

Præsidenten skulde, da Sagen er omtalt i de to sidste Aarsberetninger ikke komme nærmere ind derpaa, men kun meddele, at Byggeplanerne nu ere trykte og altsaa tilgængelige for dem, der ønske at benytte dem.

Ansættelse af en 4de lokal Mejerikonsulent.

Præsidenten. Der har ofte været Tider, da Arbejdet har været uoverkommeligt for de alt ansatte Konsulenter, og der blev da Spørgsmaal, om det ikke maatte være hensigtsmæssigt at faa ansat en lokal Mejerikonsulent til. Landhusholdningsselskabet indgik til Regjeringen med et Andragende derom, og Rigsdagen har bevilget de dertil fornødne Midler. Konsulenten er nu antagen og for Tiden under Uddannelse. Man haaber, han til Foraaret kan overtage sin Virksomhed i det ham tildelte Distrikt, som vil komme til at bestaa af de vestlige Amter i Jylland.

Forhandlinger og forberedende Arbejder for Mosekulturen.

Præsidenten henlede Opmærksomheden paa de Forhandlinger, der i det sidste Aar have fundet Sted angaaende denne Sag, hvortil Forarbejder nu vare i Gang. Til Sagens videre Fremme søges en Bevilling.

Statens Tilskud til Præmiering af Huslodder.

Capitain la Cour. Ifjor Sommer anmodede Indenrigsministeriet Landhusholdningsselskabet om at angive de Prin-

ciper, hvorefter Fordelingen af Præmiebeløbet til Landboforeningerne burde finde Sted. Landhusholdningsselskabet indbød Fællesforeningernes Bestyrelser til et Møde desangaaende, og man blev i dette snart enig om, at der ikke kunde gives Regler, hvorefter Fordelingen kunde ske med aritmetisk Nøjagtighed, men at den i meget maatte være en Skjønssag. Man opfordrede derfor Fællesforeningerne til i Fælleskab med Landhusholdningsselskabet at tilbyde Ministeriet, hvis det maatte ønske det, at være rede til at afgive et saadant Skjøn, naar Fordelingen skulde foretages. Fællesforeningerne accepterede imidlertid ikke dette Forslag, men henstillede til Landhusholdningsselskabet selv at gjøre Ministeriet et saadant Tilbud, og tilbød, hvis Ministeriet da modtog det, at bistaa Landhusholdningsselskabet saa ofte det maatte ønske det. Saaledes indgik Sagen til Ministeriet, og i Maj Maaned rettede da Ministeriet en Anmodning til Selskabet om at gjøre Udkast til Fordelingen af Præmiebeløbet. Selskabet indbød da Fællesforeningerne til Deltagelse deri, og disse efterkom Indbydelsen. I Landhusholdningsselskabet havde man paa Basis af nogle Momenter foretaget en aritmetisk Fordeling af en Del af Beløbet, men havde lagt en anden Del til Side, hvoraf der efter det Skjøn, som Fællesforeningerne og Landhusholdningsselskabet i Fællesskab havde over Sagen, blev lagt noget til det for hver Landboforening forud beregnede Beløb. Uden Vanskelighed kom man over denne Fordeling, men samtidig tog man under Overvejelse, om det ikke maatte være rigtigt at indgaa til Ministeriet med Forslag om, at de Oplysninger, som Ministeriet hidtil har krævet af Landboforeningerne, for at disse kunde faa Del i Beløbet, bleve noget fyldigere end hidtil. Herom opnaaedes ogsaa Enighed, og der blev nedsat et Udvalg, bestaaende af de Herrer Etatsraad Nygaard, Hofjægermester Vind, Forpagter Bokelmann, Proprietær Hansen (Marsvinslund) og Taleren til at udarbejde et Forslag i den Retning. Udvalget har endt sit Arbejde, og der foreligger et Skema, som man vil henstille til Ministeriet at lade Landboforeningerne udfylde, naar de andrage om Tilskud til Præmiering.

Proprietær Kirketerp vilde henstille til Præsidiets — og han kunde saa meget bedre gjøre det, som han ikke længere var Formand for Bornholms Landboforening — om der ikke, naar der var Tale om Sager, der ogsaa vedrøre Bornholm, kunde gives Bornholms Landboforening, som ikke sorterer under nogen Fællesforening, Lejlighed til at udtale sig.

(Præsidenten. Der er kun 4 Fællesforeninger.) Maribo Amts økonomiske Selskab er ikke mere Fællesforening end Bornholms Landboforening er det; den ene har lige saa god Ret til at være repræsenteret som den anden.

Præsidenten. Ministeriet har hidtil anerkjendt Maribo Amts økonomiske Selskab for samvirkende; om Bornholms Landboforning ogsaa kan faa en lignende Stilling, kunde Taleren ikke udtale sig om.

Proprietær Kirketerp. Bornholm ligger saa isoleret, at der kunde være god Grund til at give denne Landsdel en lignende Særstilling.

Opgivelse af, hvor stor den ugentlige Slagtning af Svin er i Danmark.

Præsidenten. I 1891 hævdedes det fra engelsk Side, at det var uheldigt, at der ikke til England kom Beretning om den ugentlige Slagtnings Størrelse. Der kastedes undertiden aldeles uventet store Masser af Flæsk ind paa Markedet, hvorved Prisen trykkedes. Landhusholdningsselskabet henvendte sig da til Svineslagterierne med Anmodning om at opgive konfidentielt den ugentlige Slagtnings Størrelse. Dette gik de ind paa, og der sendtes da hver Uge Beretning derom til England, mod at der til Gjengjæld sendtes hertil Meddelelse om Slagtnings Størrelse i Irland. Dette Forhold bestod nogle Aar, men da saa flere Slagterier trak sig tilbage fra at opgive, og Opgivelsernes Paalidelighed altsaa kom til at lide derved i Forbindelse med, at man i England ikke holdt Opgivelserne aldeles hemmelige, som de skulde, har man opgivet denne Foranstaltning. Der er nu atter sket Henvendelse til Landhusholdningsselskabet om at optage Sagen paa ny, men man synes ikke, at Øjeblikket egner sig dertil. Man vil i hvert Fald se, om det er et almindeligt Ønske hos Slagterierne i Danmark, at Sagen optages paa ny.

Den Række af Udtalelser, som Præsidiets havde at gjøre Generalforsamlingen, var hermed til Ende, og

Præsidenten forelagde Forslag til Virksomhedsplan og til Budget for Regnskabsaaret 1ste April 1896 til 31te Marts 1897.

Budgettet var saalydende:

Indtægt.

Konto.	Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1896....	289 Kr.
A.	Medlemskontingenter.....	15500 -
B.	Renter af Selskabets Aktiver.....	10510 -
C.	Statskassens Tilskud.....	13200 -
D.	Bidrag fra det Classenske Fideikommiss.....	1600 -
E.	Bidrag fra det Raben-Levetzauseke Fond.....	1000 -
F.	Etatsraad Schous Legat.....	200 -
G.	Grosserer G. Buscks Legat.....	77 -
H.	Grosserer N. F. Muncks Legat.....	42 -
I.	Godsejer Chr. Schmidts Legat.....	4000 -
K.	Sjællands Stifts Brandforsikringsfond.....	191 -
L.	Etatsraad Philip W. Heymans Legat.....	189 -
M.	Pastor emer. Jørgensen og Enkes Legat.....	18 -
N.	Forskjellige Indtægter.....	2000 -
O.	Laan.....	2400 -
P.	Ledelsen af Konsulentvirksomheden.....	6000 -

Forventet Indtægt.... 57216 Kr.

Udgift.

Konto.		
1.	Udgivelse af Skrifter.....	4000 Kr. kalkul.
2.	Anskaffelse af do.....	7200 - kalkul.
3.	Foredrags- og Diskussionsmøder.....	200 - kalkul.
4.	Udvalgsmøder.....	500 - kalkul.
5.	Agrikulturkemiske Undersøgelser.....	400 - kalkul.
6.	Plantekulturens Fremme.....	9000 - fast.
7.	Husdyrbrugets Fremme.....	1000 - kalkul.
8.	Mælkeribrugets Fremme.....	4500 - kalkul.
9.	Undersøgelsesrejser.....	800 - kalkul.
10.	Selskabets Lærlinger.....	500 - kalkul.
11.	Hædersbelønninger for Landboflid.....	400 - kalkul.
12.	Landbrugets Binæringer.....	100 - kalkul.
13.	Udstillinger.....	200 - kalkul.
14.	Nordlige Bilande.....	500 - kalkul.
15.	Lønninger og Enkeunderstøttelse.....	10000 - fast.
16.	Regnskabets Revision.....	120 - fast.
17.	Fragt og Porto.....	1200 - kalkul.
18.	Kontorudgifter.....	2200 - kalkul.
19.	Husleje og Inventarium.....	2200 - kalkul.
20.	Uforudsete Udgifter.....	500 - kalkul.
21.	Godsejer Chr. Schmidts Legat.....	4000 - fast.
22.	Sjællands Stifts Brandforsikring.....	191 - fast.
23.	Renter og Depositogebyr.....	100 - kalkul.
24.	Ledelsen af Konsulentvirksomheden.....	6000 - kalkul.

Udgift..... 56511 Kr.

Forventet Kassebeholdning $\frac{31}{3}$ 1897.... 705 -

57216 Kr.

Præsidenten gennemgik Budgettets forskellige Indtægts- og Udgiftsposter og fremsatte paa Præsidiets og Bestyrelsesraadets Vegne Forslag om, at der til Justitsraad J. V. T. Hertel, som ifølge Ansøgning paa Grund af Sygdom havde erholdt Afsked af Selskabets Tjeneste som Kasserer, bevilges en aarlig Pension af 800 Kr. Vel havde Justitsraad Hertel ikke noget Krav paa Pension, men hans mangeaarige Virksomhed som Kasserer gjorde, at man mente, at man ikke kunde forlade denne gamle veltjente Soldat i Landbrugets Tjeneste uden at vise ham Erkjendtlighed, og derfor var Forslaget fremkommet.

Uden Omtale vedtoges Virksomhedsplanen, Budgettet i dets Helhed og Forslag om Pension af 800 Kr. aarlig til Justitsraad J. V. T. Hertel.

Hermed var Dagsordenen til Ende og Generalforsamlingen hævedes.
